

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hissar och rulltrappor på fartyg;

TSFS 2027:XX

Utkom från trycket
den XX XX 2027

beslutade den XX XX 2027.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 2 kap. 1 och 7 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 10 § och 6 kap. 7 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438), samt beslutar följande allmänna råd.

SJÖFART

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller för hissar som är försedda med hisskorg på svenska fartyg. Föreskrifterna gäller även andra hissar och rulltrappor som installeras på svenska fartyg från och med föreskrifternas ikraftträdande eller som efter ikraftträdandet genomgår väsentlig förändring.

2 § För hissar och rulltrappor på fartyg i nationell sjöfart gäller endast 12–19 §§.

3 § Bestämmelser om elektromagnetisk kompatibilitet finns i förordningen (2016:363) om elektromagnetisk kompatibilitet.

4 § Bestämmelser om arbetsmiljö finns även i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2019:56) om arbetsmiljö på fartyg.

Ömsesidighet

5 § Varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Turkiet, eller som har sitt ursprung i och som lagligen saluförs i en Eftastat som är part i EES-avtalet förutsätts vara förenliga med dessa regler. Tillämpningen av dessa regler omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 av den 19 mars 2019 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008.

¹ Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Definitioner

6 § I dessa föreskrifter avses med

<i>ackrediterat kontrollorgan</i>	organ av Typ A enligt SS-EN ISO/IEC 17020:2012 som ackrediterats för att utföra kontroll av anordningar som omfattas av dessa föreskrifter enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, eller som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsrådet,
<i>fartyg i nationell sjöfart</i>	fartyg som omfattas av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2017:26) om fartyg i nationell sjöfart,
<i>harmoniserad standard</i>	europaisk standard som har antagits på grundval av kommissionens begäran för tillämpningen av unionens harmoniseringslagstiftning och till vilken hänvisning har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning,
<i>hiss</i>	motordriven och permanent installerad lyftanordning avsedd för transport av personer eller gods mellan fasta stannplan,
<i>hisskorg</i>	lastbärande anordning till hiss bestående av korgram, golv, väggar, tak och eventuell korgdörr eller korggrind,
<i>personhiss</i>	hiss huvudsakligen avsedd för transport av personer och som manövreras av person som medföljer hissen,
<i>redare</i>	fartygets ägare eller den som har övertagit ansvaret för fartygets drift från ägaren,
<i>rulltrappa</i>	motordriven anordning avsedd för transport av personer genom trappsteg som förflyttas uppåt eller nedåt,
<i>varupersonhiss</i>	hiss huvudsakligen avsedd för transport av gods men som manövreras av person som medföljer hissen,
<i>väsentlig förändring</i>	förändring som är av väsentlig betydelse för anordningens säkerhet eller som innebär en förlängning av anordningens livslängd.

Konstruktion och installation

7 § Hissar och rulltrappor ska vara konstruerade och installerade på sådant sätt att säkerheten för fartyget och de ombordvarande säkerställs under alla förhållanden. Anordningarna ska vara anpassade till den avsedda använd-

ningen samt vara konstruerade och installerade med hänsyn till de belastningar som anordningarna utsätts för.

8 § Person- och varupersonhissar som är försedda med hisskorg ska uppfylla de säkerhetskrav som anges i standarden ISO 8383:1985, utgåva 1, Lifts on ships – Specific requirements.

9 § Person- och varupersonhissar som är försedda med hisskorg och vars hastighet överstiger 0,15 m/s ska, utöver vad som anges i 8 §, uppfylla de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som anges i punkterna 1–6 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

Allmänna råd

Hissar som omfattas av 9 § bör i tillämplig utsträckning uppfylla följande standarder:

1. SS-EN 81-20:2020, utgåva 2, Person- och varupersonhissar.
2. SS-EN 81-28:2022, utgåva 3, Nödkommunikationssystem för person- och varupersonhissar.
3. SS-EN 81-50:2020, utgåva 2, Konstruktionsregler, beräkning, inspektion och provning av hisskomponenter.
4. SS-EN 81-73:2020, utgåva 3, Hissars funktion i händelse av brand.

10 § Andra hissar än de som avses i 8 och 9 §§ samt rulltrappor, ska uppfylla de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som anges i bilaga 1 till Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:4) om produkter – maskiner.

Allmänna råd

Hissar och rulltrappor som omfattas av 10 § bör i tillämplig utsträckning uppfylla följande standarder:

1. SS-EN 81-30:2025, utgåva 2, Elektriska och hydrauliska småvaruhissar.
2. SS-EN 81-31:2024, utgåva 2, Varuhissar med möjlighet till tillträde för personer.
3. SS-EN 81-40:2020, utgåva 2, Trapphissar och plattformshissar som rör sig längs en lutande bana, avsedda för personer med nedsatt rörelseförmåga.
4. SS-EN 81-41:2010, utgåva 1, Vertikalgående plattformshissar avsedda för personer med nedsatt rörelseförmåga.
5. SS-EN 115-1:2017, utgåva 2, Säkerhet hos rulltrappor och rullramper - Konstruktion och installation.

11 § Hiss eller rulltrappa som överensstämmer med en harmoniserad standard anses uppfylla de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som omfattas av standarden.

Kontroll

12 § Innan hiss eller rulltrappa tas i bruk på fartyg ska sådan anordning genomgå en inledande kontroll av ett ackrediterat kontrollorgan för att säkerställa att anordningen uppfyller tillämpliga säkerhetskrav.

Kontrollen ska omfatta konstruktionskontroll och installationskontroll i enlighet med 13 och 14 §§.

13 § Konstruktionskontroll omfattar kontroll av

1. att anordningen ur säkerhetssynpunkt är lämplig för det avsedda ändamålet,

2. att anordningens placering i fartyget är lämplig ur säkerhetssynpunkt,

3. ritningar, kopplingsscheman, lastuppgifter, material och ytbehandling,

4. att egenkontroll och underhåll kan utföras på ett säkert sätt,

5. beräkningar, säkerhetsanalyser och säkerhetsrapporter, i den omfattning som är nödvändig för att kunna bedöma hållfasthet, stabilitet och säkerheten i övrigt, samt

6. instruktioner för användning, drift, räddning, egenkontroll och underhåll.

14 § Installationskontroll omfattar kontroll av

1. att anordningen har installerats för det ändamål, den belastning och den hastighet som den är avsedd för,

2. att anordningen är installerad i enlighet med den tillhörande dokumentationen,

3. infästningar av anordningen i bärande byggnadsdelar,

4. utrymmen och utrustning som tillhör anordningen,

5. att byggnadsdelar, installationer eller andra föremål inte påverkar anordningen på sådant sätt att det kan inverka menligt på anordningens säkerhet,

6. funktionen hos säkerhets- och skyddsanordningarna,

7. funktionen av anordningen i övrigt, samt

8. att instruktioner för användning, drift, räddning, egenkontroll och underhåll är tillgängliga.

Funktionen hos lastberoende säkerhets- och skyddsanordningar ska kontrolleras både med och utan nödvändig belastning.

Funktionen hos lastbärande anordningar ska kontrolleras med nödvändig belastning.

15 § Hissar och rulltrappor som är i bruk ska genomgå återkommande kontroll av ett ackrediterat kontrollorgan för att säkerställa att de delar av anordningen som har betydelse för säkerhet och hälsa hålls i stand.

Redaren ansvarar för att kontroll enligt första stycket utförs med 12 månaders intervall för personhissar, varupersonhissar och rulltrappor, samt med 24 månaders intervall för övriga hissar. Kontrollen ska påbörjas tidigast tre månader före utgången av gällande intervall och slutföras senast tre månader efter utgången av detta intervall.

16 § Hiss eller rulltrappa som har genomgått väsentlig förändring, eller som av andra skäl kan antas inte uppfylla tillämpliga säkerhetskrav, får inte användas förrän anordningen har genomgått revisionskontroll med godkänt resultat av ett ackrediterat kontrollorgan. Detsamma gäller även hiss eller

rulltrappa som efter avslutad kontroll bedöms vara behäftad med brister som utgör omedelbar risk för säkerhet och hälsa.

Revisionskontroll ska vara anpassad till omständigheterna i det enskilda fallet och ska omfatta konstruktionskontroll och installationskontroll i enlighet med 13 och 14 §§ i den utsträckning som är nödvändig.

17 § Fartyg ska ha ett intyg från den senaste kontrollen tillgängligt ombord för varje hiss och rulltrappa som varit föremål för kontroll enligt dessa föreskrifter. Intyget ska innehålla

1. uppgift som identifierar den anordning som har kontrollerats,
2. kontrollorganets namn och ackrediteringsmärke,
3. kontrollorganets ackrediteringsnummer,
4. datum för utförd kontroll,
5. datum för utfärdande av intyg,
6. namn eller identitetskod för den som utfört kontrollen,
7. resultatet av kontrollen inklusive eventuella brister, och
8. datum då ny kontroll ska vara utförd.

18 § Hissar och rulltrappor ska vara försedda med en skylt som är fast anbrad på anordningen på en plats som är väl synlig för användarna.

På skylten ska det finnas lättförståeliga och tydliga uppgifter om

1. anordningens identitet,
2. anordningens maximala kapacitet,
3. kontrollorganets namn och ackrediteringsmärke,
4. kontrollorganets ackrediteringsnummer, och
5. datum då ny kontroll ska vara utförd.

Drift, egenkontroll och underhåll

19 § Drift, egenkontroll och underhåll av hissar och rulltrappor ska ske på sådant sätt att säkerheten för fartyget och för de ombordvarande säkerställs under alla förhållanden.

Egenkontroll och underhåll av anordningarna ska utföras på ett ändamålsenligt, effektivt och säkert sätt, med lämpliga intervall och i tillräcklig omfattning, samt i enlighet med tillverkarens anvisningar.

20 § För varje hiss och rulltrappa ska det finnas nödvändig dokumentation för att säkerställa att drift, egenkontroll och underhåll kan ske på det sätt som avses i 19 §. Dokumentationen ska åtminstone omfatta

1. en beskrivning av anordningen och dess funktion,
2. ritningar och systemscheman, samt
3. instruktioner för användning, drift, räddning, egenkontroll och underhåll.

Dokumentationen ska hållas tillgänglig vid kontroll och tillsyn av anordningen.

21 § Redaren ansvarar för att det fortlöpande förs en journal för varje hiss och rulltrappa. Journalen ska innehålla uppgifter om

1. utförd egenkontroll,
2. utförd service och utfört underhåll,
3. utförda tester och funktionsprov,

4. eventuella ändringar av anordningen,
5. anordningens driftsintensitet,
6. inträffade driftstopp och orsak till det,
7. inträffade olycksfall eller tillbud, och
8. annat som är nödvändigt för att genomföra kontroll.

Journalen ska hållas tillgänglig vid kontroll och tillsyn av anordningen.

22 § Hiss eller rulltrappa som har orsakat olycksfall eller tillbud får inte användas förrän anordningen har genomgått revisionskontroll enligt 16 § med godkänt resultat. Detsamma gäller hiss eller rulltrappa som har skadats på ett sätt som kan påverka säkerheten eller som har orsakat skada som kan inverka menligt på fartygets sjövärdighet.

Redaren eller befälhavaren ska anmäla händelser enligt första stycket till Transportstyrelsen.

Undantag

23 § Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den XX XX 2027.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Sai Mohebbi
(Sjö- och luftfart)